

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
nuorisovaltuusto@pirha.fi
pirha.fi

Lausunto
9.11.2023

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausunto lasten, nuorten ja perheiden palveluista

Esipuhe

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on kokouksessaan 9.11.2023 käsitellyt lasten, nuorten ja perheiden palveluiden selvitystä.

Palveluiden verkoston selvitys lasten, nuorten ja perheiden palveluista on erittäin laaja, monialainen sekä kattava. Palveluita on käsitelty useasta eri näkökulmasta, ja lopputuloksena on valmistelu kokonainen ja yhtenevä paketti. Alueellinen nuorisovaltuusto haluaakin kiittää valmistelijoita perinpohjaisesti valmistellusta, joskin hieman pitkästä aineistosta.

Hyvinvointi sekä ennaltaehkäisy

Pirkanmaan hyvinvointialueen tulisi panostaa henkilöstön hyvinvointiin, koska silloin meillä asiakkaat voivat myös hyvin. Pirkanmaalla tulisi lisätä kodinomaisia laitoksia, jotta lapsilla ja nuorilla olisi kotoisa olo, mikäli he joutuvat lähtemään kotoa. Sijaisperheiden saatavuuteen on panostettava.

Hyvinvointialueella tulisi myös panostaa ennaltaehkäisevään tukeen perheille, että lapsista ja nuorista ei jouduttaisi "luopumaan" tai ajauduttaisi esimerkiksi lastensuojelun palveluiden piiriin. Ongelmiin on puuttettava ennen kuin niitä edes syntyy, mikä haastaa koko palvelujärjestelmän kokonaisuutta.

Nuorisovaltuusto pystyy tukemaan selvityksessä esitettyjä tavoitteita, mutta näin merkittävä palveluverkon karsiminen voi vaarantaa lasten ja nuorten oikeuden saavutettaviin palveluihin. Vuodelle 2035 esitetty tavoitetilä yli 10 neuvolatoimipisteen karsimisesta on huolestuttava, kun huomioidaan karttavedos, jossa esitetään tulevien neuvolapisteiden sijainti.

Väestöennuste sekä muutokset

Tilastokeskuksen väestöennuste vuodelle 2035 osoittaa, että erityisesti Pirkanmaan reunakunnissa syntyneiden lasten lukumäärä vähenee entisestään, mutta nuorisovaltuusto katsoo, että neuvolapalvelu on pystyttävä turvaamaan ensisijaisesti lähipalveluna jokaiselle pirkanmaalaiselle perheelle sekä yksinhuoltajalle. Perheiden moninaisuus tulee huomioida palveluiden suunnittelussa sekä niiden toteuttamistavoissa, kun päätetään tulevasta palveluverkosta.

Sähköiset palvelut sekä saavutettavuus

Tavoite 40% sähköisten palveluiden osuudesta opiskeluhuollon palveluista on hyvin kunnianhimoinen, mutta on muistettava, että fyysinen asiakaskontakti merkitsee nuorille todella paljon. Fyysisten palveluiden taustalla on myös tavoite luoda luottamusta sekä turvallista tilaa nuorelle kertoa asiantuntijalle huolta ja murheistaan. Psykologi- sekä kuraattoripalveluita voidaan järjestää myös etävastaanottoina, mutta lähtökohtana tulee olla tarjota mahdollisimman paljon myös fyysisiä palveluita.

Terveystieteiden ja lääkärien vastaanottojen tulee olla ensisijaisesti lähipalveluna oppilaitoksen tiloissa. Tämä siksi, koska oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) todetaan yksiselitteisesti, että lähtökohtana tulee olla oppilaitoksen tiloissa tarjottavat palvelut. Tämän on oltava lähtökohta palveluiden järjestämisessä. Saman lain 17 §:ssä todetaan myös, että "Terveystieteiden työntekijän työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveystieteiden vastaanotolle myös ilman ajanvarausta.

Hyvinvointialueella on kunnioitettava lähipalveluperiaatetta sekä kiinnitettävä erityisesti huomiota palveluiden saavutettavuuteen. Nuorisovaltuusto vetoaa, että tämä otetaan huomioon konkreettisia päätöksiä tehtäessä.

Lausunto on käsitelty ja hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 9.11.2023.

Nuorisovaltuuston puolesta,

Eetu Hukkanen

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Martti Kaisti

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Max Nikkari

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsen

Ava Vuorenpää

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsen